

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 10 marca 1994 r.

Nr 30

TREŚĆ:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

108	— Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską, sporządzona w Wilnie dnia 13 stycznia 1992 r.	413
109	— Oświadczenie rządowe z dnia 15 listopada 1993 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską, sporządzonej w Wilnie dnia 13 stycznia 1993 r.	422
110	— Układ między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o dalszym ułatwieniu obrotu prawnego na podstawie Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej, sporządzony w Warszawie dnia 14 grudnia 1992 r.	422
111	— Oświadczenie rządowe z dnia 10 grudnia 1993 r. w sprawie wejścia w życie Układu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o dalszym ułatwieniu obrotu prawnego na podstawie Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej, sporządzonego w Warszawie dnia 14 grudnia 1992 r.	424

108

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską,

sporządzona w Wilnie dnia 13 stycznia 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 13 stycznia 1992 r. została sporządzona w Wilnie Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską

Rzeczpospolita Polska i Republika Litewska,

wyrażając wolę zacieśnienia dobrosąsiedzkich stosunków, umocnienia przyjaźni i pogłębienia wzajemnie korzystnej współpracy,

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwijania stosunków konsularnych między obydwojoma Państwami na zasadach jak najdalej idących ułatwień w ochronie praw i interesów ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i uzgodniły, co następuje:

Rozdział I

DEFINICJE

Artykuł 1

1. Stosowane w niniejszej konwencji wyrażenia mają nżej określone znaczenie:

- 1) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- 2) „okręg konsularny” oznacza obszar wyznaczony urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- 3) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;

- 4) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;
- 5) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;
- 6) „członek personelu służby” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- 7) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;
- 8) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- 9) „członek rodziny” oznacza małżonka albo małżonkę członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem że wspólnie z nim zamieszkują i są na utrzymaniu członka urzędu konsularnego;
- 10) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków, łącznie z rezydencją kierownika urzędu, i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, jeśli są używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego;
- 11) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, techniczne zasoby gromadzenia i wykorzystania informacji, rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również przedmioty wyposażenia dla ich ochrony i przechowywania;
- 12) „statek” oznacza każdą cywilną jednostkę pływającą, upoważnioną do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie;
- 13) „statek powietrzny” oznacza każdą cywilną jednostkę latającą uprawnioną do używania oznaki przynależności Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie.

2. Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, włącznie ze spółkami handlowymi, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym Państwie.

Rozdział II

USTANOWIENIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ MIANOWANIE CZŁONKÓW URZĘDU KONSULARNEGO

Artykuł 2

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są ustalane przez Państwo wysyłające i podlegają aprobachie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy i okręgu konsularnego mogą być dokonywane przez Państwo wysyłające jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedłożeniu listów

komisyjnych i po udzieleniu exequatur przez Państwo przyjmujące.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne o wyznaczeniu kierownika urzędu konsularnego za pośrednictwem swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub inną stosowną drogą ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego. Listy komisyjne zawierają imiona, nazwisko i stopień kierownika urzędu konsularnego, obywatelstwo, okręg konsularny, w którym ma on wykonywać swoje funkcje, oraz siedzibę urzędu konsularnego.

3. Po złożeniu listów komisyjnych o wyznaczeniu kierownika urzędu konsularnego Państwo przyjmujące udzieli mu w możliwie najkrótszym czasie exequatur.

4. Do czasu udzielenia exequatur Państwo przyjmujące może wydać kierownikowi urzędu konsularnego zgodę na tymczasowe wykonywanie jego funkcji.

5. Kierownik urzędu konsularnego może przystąpić do wykonywania swych funkcji wówczas, gdy Państwo przyjmujące wyda mu exequatur lub inne upoważnienie.

6. Z chwilą dopuszczenia do wykonywania funkcji, nawet tymczasowo, władze Państwa przyjmującego podejmą niezbędne środki, aby kierownik urzędu konsularnego mógł wykonywać swoje funkcje.

Artykuł 4

1. Państwo wysyłające powiadamia ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego o imieniu, nazwisku, obywatelstwie, stopniu i stanowisku urzędnika konsularnego, wysyłanego do urzędu konsularnego nie w charakterze kierownika urzędu, a także o imieniu, nazwisku, obywatelstwie i stanowisku pracownika konsularnego.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający jego tożsamość i stopień.

3. Postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu stosuje się także do pracowników konsularnych, członków personelu służby oraz członków personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego ani nie posiadają w tym Państwie miejsca pobytu stałego.

4. Postanowienia ust. 2 i 3 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 5

Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego, nie mający w Państwie przyjmującym miejsca pobytu stałego i nie wykonujący w tym Państwie, poza swoimi funkcjami urzędowymi, żadnej innej działalności o charakterze zarobkowym.

Artykuł 6

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej lub inną stosowną drogą Państwo wysyłające o tym, że exequatur udzielone kierownikowi urzędu konsularnego zostało cofnięte albo że urzędnik konsularny został uznany za persona non grata, lub że jakkolwiek inny członek urzędu konsularnego jest osobą niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką oso-

bę, jeżeli przystąpiła już do wykonywania funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

Artykuł 7

Po notyfikacji państwom zainteresowanym i w braku wyraźnego sprzeciwu któregośkolwiek z nich Państwo wysyłające może powierzyć urzędowi konsularnemu ustanowionemu w jednym państwie wykonywanie funkcji konsularnych w innym państwie.

Artykuł 8

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku jego sprzeciwu urząd konsularny Państwa wysyłającego może wykonywać w Państwie przyjmującym funkcje konsularne na rzecz państwa trzeciego.

Rozdział III

UŁATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 9

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swą działalność urzędową oraz korzystać z praw, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji. Państwo przyjmujące podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa urzędu.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobieżenia jakimkolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 10

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie ma możliwości wykonywania swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego jest nie obsadzone, jako kierownik urzędu konsularnego może czasowo działać tymczasowy kierownik.

2. Imiona i nazwisko tymczasowego kierownika są notyfikowane bądź przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego, bądź — gdy Państwo to nie ma przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym — przez kierownika urzędu konsularnego, bądź — w razie gdy ten nie może tego uczynić — przez właściwą władzę Państwa wysyłającego ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub władzy wyznaczonej przez to ministerstwo. Notyfikacja ta powinna być w zasadzie dokonana uprzednio. Państwo przyjmujące może uzależnić od swojej zgody dopuszczenie jako tymczasowego kierownika osoby, która nie jest przedstawicielem dyplomatycznym ani urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3. Właściwe władze Państwa przyjmującego powinny udzielać tymczasowemu kierownikowi pomocy i ochrony. W czasie gdy kieruje on urzędem, postanowienia niniejszej konwencji mają do niego zastosowanie na tych samych

zasadach, jak do kierownika danego urzędu konsularnego. Państwo przyjmujące nie jest jednak obowiązane do przyznawania tymczasowemu kierownikowi ułatwień, przywilejów i immunitetów, z których korzystanie przez kierownika urzędu konsularnego uzależnione jest od warunków, których nie spełnia tymczasowy kierownik.

4. Gdy w okolicznościach przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu tymczasowym kierownikiem jest mianowany przez Państwo wysyłające członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Państwa wysyłającego, korzysta on z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, jeżeli Państwo przyjmujące temu się nie sprzeciwia.

Artykuł 11

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego:

- 1) nabywać na własność, posiadać lub wynajmować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania innych członków urzędu konsularnego;
- 2) budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- 3) przenosić prawa własności terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Państwo przyjmujące powinno w razie potrzeby pomóc urzędowi konsularnemu w uzyskaniu odpowiednich mieszkań dla jego członków.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie budownictwa, urbanistyki i ochrony zabytków, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się lub będą się znajdować wymienione tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 12

1. Tablica z godłem Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, i na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może również umieszczać na swoich środkach transportu flagę Państwa wysyłającego.

Artykuł 13

1. Budynki lub ich części używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, a także przylegający do nich teren są nietykalne. Władze Państwa przyjmującego nie mogą wkra-
czać do budynków lub ich części, przeznaczonych wyłącznie

dla celów urzędu konsularnego, oraz na przylegający do nich teren, a także do pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w tych budynkach lub w ich części bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do pomieszczeń mieszkalnych urzędników konsularnych i pracowników konsularnych.

Artykuł 14

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej, użyteczności publicznej lub w innych celach.

Artykuł 15

1. Pomieszczenia urzędu konsularnego, rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające lub jakakolwiek osoba działająca w jego imieniu, są zwolnione od wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat należnych za świadczenie określonych usług.

2. Zwolnień przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do opłat i podatków cięższych na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 16

Archiwa konsularne i dokumentacja są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 17

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną, jak również korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna. Wyrażenie „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji.

3. Poczta konsularna powinna posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jej charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do celów urzędowych.

4. Poczta konsularna nie podlega otwarciu ani zatrzymaniu.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający miejsca pobytu stałego w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego i korzysta z nietykalności osobistej oraz nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

6. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku lub dowódcy statku powietrznego. Kapitan (dowódca) będzie zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną, jednak nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może swobodnie odebrać pocztę konsularną bezpośrednio od kapitana statku albo dowódcy statku powietrznego i przekazać taką pocztę w ten sam sposób.

Artykuł 18

1. Urzędnicy konsularni nie podlegają jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzystają oni z nietykalności osobistej i w związku z tym nie podlegają zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Pracownicy konsularni oraz członkowie personelu służby nie podlegają jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności wykonywanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

3. Postanowień ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw cywilnych:

- 1) wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- 2) wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku w Państwie przyjmującym, spowodowanego przez pojazd, statek lub statek powietrzny;
- 3) dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej.

4. Postanowienia ust. 1—3 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 19

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w artykule 18. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i notyfikowane Państwu przyjmującemu.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania sądowego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu w stosunku do środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 20

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wezwani do składania zeznań w charakterze świadków przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Jeżeli urzędnik konsularny odmawia stawienia się lub złożenia zeznań, nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu ani sankcji. Pracownicy konsularni i członkowie personelu służby nie mogą odmówić złożenia zeznań, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Organ Państwa przyjmującego, wzywający członka urzędu konsularnego do złożenia zeznań, nie powinien utrudniać wykonywania jego obowiązków służbowych. Może odebrać takie zeznanie od członka urzędu konsularnego w urzędzie konsularnym, rezydencji lub w jego mieszkaniu.

3. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem swych obowiązków urzędowych ani do przedkładania urzędowej korespondencji lub innych dokumentów z archiwów konsularnych. Postanowienie to ma również zastosowanie do członków rodzin członków urzędu konsularnego oraz członków personelu prywatnego w odniesieniu do faktów, które są związane z działalnością urzędu konsularnego.

4. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do udzielania opinii jako rzeczoznawcy prawa Państwa wysyłającego.

Artykuł 21

Członkowie urzędu konsularnego, jak również członkowie ich rodzin są zwolnieni w Państwie przyjmującym od wszelkich świadczeń osobistych i od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek charakteru, od służby wojskowej oraz od obowiązków wojskowych, takich jak rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie.

Artykuł 22

Członkowie urzędu konsularnego, a także członkowie ich rodzin są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego odnośnie do rejestracji, zezwolenia na pobyt i innych podobnych wymagań, jakie dotyczą cudzoziemców.

Artykuł 23

1. Członkowie urzędu konsularnego, jak również członkowie ich rodzin są zwolnieni od wszelkich opłat, cła oraz podatków osobistych i rzeczowych — państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem:

- 1) podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj są wliczane w cenę towarów lub usług;
- 2) opłat i podatków od prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 15 niniejszej konwencji;
- 3) podatków od spadku i podatków od przeniesienia prawa własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące;
- 4) opłat i podatków od prywatnych dochodów, łącznie z dochodami od kapitału, mających swe źródło w Państwie przyjmującym, oraz podatków od kapitału zainwes-

owanego w przedsiębiorstwach handlowych lub finansowych w Państwie przyjmującym;

- 5) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i stempowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 15 niniejszej konwencji.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwalniane od podatków od dochodów w Państwie przyjmującym, powinni wypełniać obowiązki nakładane na pracodawców przez ustawy i inne przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatków od dochodów.

Artykuł 24

1. Państwo przyjmujące zgodnie z obowiązującymi ustawami i innymi przepisami zezwala na wwóz i wywóz, zwalnia od cła, podatku i opłat, z wyjątkiem opłat od załadunku, przewozu, przechowywania i wyładunku lub innych usług:

- 1) przedmioty przeznaczone do oficjalnego użytku urzędu konsularnego;
- 2) przedmioty, łącznie ze środkami transportu, przeznaczone do osobistego użytku członków urzędu konsularnego lub członków ich rodzin, zaliczając do nich przedmioty przeznaczone do ich urządzenia się.

2. Bagaż osobisty urzędnika konsularnego i członków jego rodziny jest zwolniony od przeprowadzania kontroli, jeśli nie ma poważnych podstaw do przypuszczeń, że zawiera przedmioty inne niż te, na których wwóz zezwala się stosownie do punktu 2 ust. 1 niniejszego artykułu, albo przedmioty, których wwóz i wywóz jest zabroniony stosownie do ustawodawstwa lub przepisów o kwarantannie Państwa przyjmującego. Takiej kontroli można dokonać wyłącznie w obecności urzędnika konsularnego lub jego pełnomocnego przedstawiciela.

Artykuł 25

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewnia wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się na swym terytorium. Jednakże we wszystkich przypadkach Państwo przyjmujące zapewni urzędnikowi konsularnemu wykonywanie jego funkcji.

Artykuł 26

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej konwencji, z wyjątkiem postanowień ust. 3 i 4 artykułu 20, nie przysługują pracownikom konsularnym oraz członkom personelu służby, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, który jest obywatelem Państwa przyjmującego lub ma stałe miejsce pobytu w tym Państwie, oraz członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie albo wykonują w Państwie przyjmującym działalność o charakterze zarobkowym, nie korzystają, z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 20, z żadnych przywilejów i immunitetów.

3. Z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 20, przywileje i immunitety określone w niniejszej konwencji nie będą przyznawane członkom personelu prywatnego.

4. Państwo przyjmujące będzie wykonywało swą jurysdykcję w stosunku do osób wyszczególnionych w ust. 1—3 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

Artykuł 27

Wszystkie osoby, którym stosownie do niniejszej konwencji przysługują przywileje i immunitety, zobowiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, do poszanowania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego, łącznie z tymi, które regulują zasady ruchu drogowego i ubezpieczenia samochodowego.

Rozdział IV

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 28

1. Urzędnik konsularny ma prawo, w granicach okręgu konsularnego, wykonywać funkcje wymienione w niniejszym rozdziale konwencji. Urzędnik konsularny może oprócz tego wykonywać inne oficjalne funkcje konsularne, jeśli nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny, po notyfikacji Państwu przyjmującemu, może działać jako przedstawiciel Państwa wysyłającego przy każdej organizacji międzynarodowej.

3. Urzędnik konsularny może w związku z wykonywaniem swoich funkcji zwracać się na piśmie lub ustnie do właściwych władz w okręgu konsularnym, w tym do przedstawicieli władz centralnych.

4. Urzędnik konsularny ma prawo do pobierania opłat konsularnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego.

Artykuł 29

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) bronić interesów Państwa wysyłającego, jego obywateli i osób prawnych;
- 2) popierać rozwój stosunków handlowych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym oraz w inny sposób popierać rozwój przyjaznych stosunków między nimi.

Artykuł 30

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- 2) rejestrować i przyjmować zawiadomienia i dokumenty dotyczące urodzeń lub zgonów obywateli Państwa wysyłającego;
- 3) przyjmować, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, pod warunkiem że obie strony posiadają obywatelstwo tego Państwa.

2. Urzędnik konsularny będzie powiadamiał właściwe organy Państwa przyjmującego o zarejestrowaniu w urzędzie konsularnym urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego, jeśli jest to wymagane przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

3. Postanowienia punktów 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają zainteresowanych osób od obowiązku przestrzegania formalności wymaganych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

Artykuł 31

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) wydawać, wznawiać ważność i unieważniać paszporty obywateli zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 2) wystawiać dokumenty uprawniające do wjazdu do Państwa wysyłającego i wprowadzać w tych dokumentach konieczne zmiany;
- 3) wystawiać wizy.

Artykuł 32

Urzędnik konsularny ma prawo dokonywania następujących czynności:

- 1) przyjmować, sporządzać, rejestrować i poświadczać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego, w tym wszelkie oświadczenia w sprawach rodzinnych oraz w sprawach obywatelstwa;
- 2) sporządzać, rejestrować, poświadczać i przechowywać testamenty obywateli Państwa wysyłającego;
- 3) sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy zawierane między obywatelami Państwa wysyłającego i poświadczać oświadczenia woli jednostronne, jeśli te umowy i oświadczenia nie są sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego; urzędnik konsularny nie może sporządzać, rejestrować i poświadczać takich umów lub oświadczeń, które ustanawiają, przenoszą lub likwidują prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- 4) sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy między obywatelami Państwa wysyłającego, z jednej strony, a obywatelami Państwa przyjmującego lub obywatelami państwa trzeciego, z drugiej strony, jeżeli umowy te mają być wykonane lub mają wywrzeć skutek prawny wyłącznie w Państwie wysyłającym i pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego;
- 5) legalizować dokumenty wydawane przez władze i urzędy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego, a także poświadczać kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 6) tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumaczeń;
- 7) poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- 8) przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub wszelkie przedmioty od obywateli Państwa wysyłającego bądź na ich rzecz, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Depozyt taki może być wywieziony z Państwa przyjmującego jedynie z zachowaniem ustaw i innych przepisów tego Państwa;
- 9) wydawać dokumenty dotyczące pochodzenia towarów.

Artykuł 33

Sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez urzędnika konsularnego dokumenty, stosownie do postano-

wień artykułu 32 niniejszej konwencji, będą uznawane w Państwie przyjmującym jako dokumenty wywierające taki sam skutek prawny i posiadające taką samą moc jak dokumenty sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez właściwe władze i organy Państwa przyjmującego.

Artykuł 34

Urzędnik konsularny jest uprawniony do doręczania pism sądowych i pozasądowych oraz wykonywania rekwizycji zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi, a przy braku takich umów — w sposób zgodny z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Uprawnienie to może być wykonywane tylko w stosunku do obywateli Państwa wysyłającego i bez stosowania środków przymusu.

Artykuł 35

Urzędnik konsularny ma prawo w granicach ustawodawstwa i innych przepisów Państwa przyjmującego do ochrony interesów małoletnich i innych osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, obywateli Państwa wysyłającego, w szczególności gdy zachodzi potrzeba ustanowienia nad nimi opieki lub kurateli.

Artykuł 36

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego i przekażą mu bezpłatnie odpis aktu zgonu.

Artykuł 37

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, jak również o otwarciu spadku, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel Państwa wysyłającego powołany jest do spadku jako spadkobierca.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla zabezpieczenia spadku oraz przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony, oraz wszelkich posiadanych informacji dotyczących spadku, miejsca pobytu osób uprawnionych do spadku, wartości i składników masy spadkowej, łącznie z kwotami pochodzącymi z tytułu ubezpieczeń społecznych, zarobków i polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o terminie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub stadium, w jakim ono się znajduje.

3. Urzędnik konsularny jest upoważniony, bez potrzeby przedstawienia pełnomocnictwa, do reprezentowania bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił swojego pełnomocnika.

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się:

- 1) zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, podjęcia środków zabezpieczenia spadku, w tym wyznaczenia kuratora spadku, jak również uczestniczyć w tych czynnościach;

- 2) sprzedaży mienia wchodzącego w skład spadku, jak również powiadomienia o dacie ustalonej dla tej sprzedaży, aby mógł być obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków w ciągu trzech miesięcy przekażą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymania, w celu przekazania osobom uprawnionym, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelom Państwa wysyłającego, nie mającym stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym, oraz otrzymania kwot, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, zaległych zarobków i polis ubezpieczeniowych.

7. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ust. 5 i 6 niniejszego artykułu może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 38

1. W przypadku gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym, zmarł w czasie pobytu w tym Państwie, przedmioty pozostałe po nim zostaną zabezpieczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, a następnie przekazane, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny spłaci długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej przebywania w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanych przedmiotów.

2. Do mienia określonego w ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 37 ust. 7 niniejszej konwencji.

Artykuł 39

Urzędnik konsularny ma prawo reprezentować przed władzami Państwa przyjmującego obywateli Państwa wysyłającego, jeśli osoby te na skutek nieobecności lub innych ważnych przyczyn nie mogą w odpowiednim czasie bronić swoich praw i interesów. Reprezentacja ta może ulegać przedłużeniu, dopóki osoba reprezentowana nie wyznaczy swojego pełnomocnika lub nie przystąpi osobiście do obrony swoich praw i interesów.

Artykuł 40

1. Urzędnik konsularny ma prawo komunikować się i spotykać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu porad i wszelkiej pomocy, a w przypadkach koniecznych podejmować kroki w celu udzielenia mu pomocy prawnej. Państwo przyjmujące nie może w jakikolwiek sposób ograniczać kontaktu obywatela Państwa wysyłającego z urzędnikiem konsularnym, a także ograniczyć mu dostęp do urzędu konsularnego.

2. Właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią właściwego urzędnika konsularnego natychmiast, ale nie później niż w ciągu trzech dni, o aresztowaniu, zatrzymaniu lub pozbawieniu wolności w innej formie obywateli Państwa wysyłającego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo bezzwłocznie, to jest przed upływem czterech dni, odwiedzić i nawiązać kontakt z obywatelem Państwa wysyłającego, przebywającym w areszcie, zatrzymanym lub pozbawionym wolności w inny sposób bądź odbywającym karę więzienia. Uprawnienia wymienione w niniejszym ustępie przyznaje się zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami Państwa przyjmującego, pod warunkiem jednak, że wspomniane ustawodawstwo i przepisy nie mogą przeczyć tym uprawnieniom.

4. Właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią bezzwłocznie właściwy urząd konsularny Państwa wysyłającego o nieszczęśliwych wypadkach i innych wypadkach losowych, których ofiarami stali się obywatele Państwa wysyłającego.

Artykuł 41

1. Urzędnik konsularny ma prawo pomagać i udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków, podczas ich pobytu w portach, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny może wchodzić na pokład statku Państwa wysyłającego niezwłocznie po dokonaniu odprawy przy jego wejściu, a kapitan statku i członkowie załogi mogą nawiązać z nim kontakt.

3. Urzędnik konsularny może korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków Państwa wysyłającego i ich załóg. W tym celu może on również odwiedzać te statki, przyjmować wizyty kapitanów i innych członków ich załóg.

4. Urzędnik konsularny może zwrócić się o pomoc do właściwych władz Państwa przyjmującego we wszelkich sprawach dotyczących wykonywania czynności w stosunku do statku Państwa wysyłającego, kapitana i członków załogi statku.

Artykuł 42

Urzędnik konsularny ma prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- 1) bez uszczerbku dla uprawnień władz Państwa przyjmującego, wyjaśniać wszelkie zdarzenia, które miały miejsce na statku podczas rejsu i w czasie postojów, przesłuchiwać kapitana i któregokolwiek z członków załogi statku, kontrolować dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży, a także ułatwiać wejście i wyjście oraz przebywanie statków w porcie;
- 2) bez uszczerbku dla uprawnień władz Państwa przyjmującego, rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem i członkami załogi statku, łącznie ze sporami o płace i z umowy o pracę w przypadkach, gdy dopuszcza to ustawodawstwo Państwa wysyłającego;
- 3) podejmować stosowne kroki w sprawach leczenia i repatriacji kapitana lub któregokolwiek z członków załogi statku;
- 4) udzielać kapitanowi lub innym członkom załogi opieki prawnej w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną i pomoc tłumacza;
- 5) sporządzać, przyjmować, rejestrować lub poświadczать deklaracje lub inne dokumenty dotyczące statku, przewidziane ustawodawstwem Państwa wysyłającego;

- 6) dokonywać wszelkich innych czynności przewidzianych przez Państwo wysyłające w sprawach żeglugi, pod warunkiem że nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 43

1. Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, z wyjątkiem:

- 1) przestępstwa popełnionego przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli nie jest ona członkiem załogi statku;
- 2) przestępstwa naruszającego spokój, bezpieczeństwo portu lub wód terytorialnych bądź wewnętrznych Państwa przyjmującego;
- 3) przestępstwa naruszającego ustawy lub inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, przepisów celnych, zanieczyszczeń morza lub nielegalnego przewozu narkotyków;
- 4) przestępstwa zagrożonego według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub karą surowszą.

2. W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 44

1. W przypadku gdy sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego zamierzają podjąć środki przymusu, zająć mienie lub prowadzić jakiekolwiek śledztwo na pokładzie statku Państwa wysyłającego, to właściwe władze Państwa przyjmującego powinny powiadomić uprzednio właściwego urzędnika konsularnego. Takie zawiadomienie powinno nastąpić przed podjęciem takich czynności, tak aby umożliwić urzędnikowi konsularnemu lub jego przedstawicielowi obecność w trakcie przeprowadzania tych czynności. Jeśli uprzednie zawiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak niż w chwili, gdy wspomniane czynności mają zostać rozpoczęte. Właściwe organy Państwa przyjmującego ułatwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą zatrzymaną lub aresztowaną i porozumiewanie się z nią, a także podejmowanie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także w przypadku, gdy kapitan lub członkowie załogi statku mają być poddani przesłuchaniu na lądzie przez władze miejscowe portu.

3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się jednak w przypadku zwyczajnej kontroli celnej, paszportowej i sanitarnej, a także do jakiejkolwiek czynności wykonywanej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 45

W przypadku gdy członek załogi nie będący obywatelem Państwa przyjmującego opuścił w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, właściwe organy

Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielił pomocy w poszukiwaniu tej osoby.

Artykuł 46

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, uszkodzeniu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii w Państwie przyjmującym albo gdy jakikolwiek składnik ładunku będący własnością obywatela lub osoby prawnej Państwa wysyłającego poniósł szkodę na skutek awarii statku i został znaleziony na brzegu lub blisko brzegu Państwa przyjmującego albo dostarczony do portu tego Państwa, to właściwe władze Państwa przyjmującego jak najszybciej przekażą to do wiadomości urzędnika konsularnego.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zorganizowania ratowania i ochrony statku, pasażerów, załogi, wyposażenia statku, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności. Dotyczy to także przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. O wszelkich podjętych środkach właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią jak najszybciej urzędnika konsularnego.

3. Urzędnik konsularny może udzielać wszelkiej pomocy takiemu statkowi, jego pasażerom i członkom załogi; w tym celu może zabiegać o pomoc u właściwych władz Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny może zwracać się o wszczęcie czynności wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, a także zabiegać o podjęcie lub kontynuowanie remontu statku lub może zwrócić się do właściwych władz Państwa przyjmującego z prośbą o podjęcie takich środków.

4. Jeśli statek Państwa wysyłającego, który doznał awarii, lub jakikolwiek przedmiot należący do tego statku zostaną znalezione na brzegu lub w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego bądź zostaną dostarczone do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim statkiem lub przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w takich celach sam właściciel. Postanowienia tego ustępu stosuje się także do jakiegokolwiek przedmiotu wchodzącego w skład ładunku statku, a będącego własnością obywatela albo osoby prawnej Państwa wysyłającego.

5. Jeśli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku statku państwa trzeciego, który doznał awarii, stanowi własność obywatela lub osoby prawnej Państwa wysyłającego, został znaleziony na brzegu, w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego lub został dostarczony do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel przedmiotu, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim przedmiotem, to uznaje się,

że urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, które mógłby podjąć w takich celach sam właściciel.

Artykuł 47

1. Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku lub na lądzie, kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych do zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku.

2. W razie śmierci albo zaginięcia kapitana statku lub innego członka załogi, będącego obywatelem Państwa przyjmującego, kapitan lub jego zastępca przesyła kopię inwentarza wymienionego w ust. 1 niniejszego artykułu organom Państwa przyjmującego, które właściwe są do dokonania wszelkich czynności koniecznych do zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 48

Postanowienia artykułów 41—47 stosuje się odpowiednio również do statków powietrznych, pod warunkiem że zastosowanie to nie będzie sprzeczne z postanowieniami dwustronnych lub wielostronnych umów lotniczych, obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

Rozdział V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 49

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Niniejsza konwencja zawarta jest na czas nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim wypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatrzili ją pieczęciami.

Sporządzono w Wilnie dnia 13 stycznia 1992 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i litewskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej
K. Skubiszewski

W imieniu
Republiki Litewskiej
A. Saudargas

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych;
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona;
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 14 maja 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

109

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 15 listopada 1993 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską, sporządzonej w Wilnie dnia 13 stycznia 1993 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 49 ustęp 1 Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską, sporządzonej w Wilnie dnia 13 stycznia 1992 r., dokonana została w Warszawie dnia 15 listopada 1993 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej konwencji.

Zgodnie z postanowieniem artykułu 49 ustęp 1 powyższa konwencja wchodzi w życie dnia 15 grudnia 1993 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *A. Olechowski*

110

UKŁAD

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o dalszym ułatwieniu obrotu prawnego na podstawie Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej,

sporządzony w Warszawie dnia 14 grudnia 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 14 grudnia 1992 r. został sporządzony w Warszawie Układ między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o dalszym ułatwieniu obrotu prawnego na podstawie Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej, w następującym brzmieniu:

UKŁAD

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o dalszym ułatwieniu obrotu prawnego na podstawie Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Federalnej Niemiec,

pragnąc ułatwić stosowanie w obrocie prawnym między obydwooma Państwami niektórych postanowień Konwencji Haskiej z dnia 1 marca 1954 r. dotyczącej procedury cywilnej,

stosownie do możliwości, jakie są przewidziane w tej konwencji,

uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

Doręczanie aktów sądowych i pozasądowych

Artykuł 1

1. Pisma sądowe i pozasądowe przesyłane z jednego Państwa przekazuje się bezpośrednio, a mianowicie:

- 1) jeżeli przeznaczone są dla osób w Rzeczypospolitej Polskiej, właściwe niemieckie organy wymiaru sprawiedliwości przekazują je prezesowi sądu wojewódzkiego, w którego okręgu odbiorca przebywa;
- 2) jeżeli przeznaczone są dla osób w Republice Federalnej Niemiec, właściwe polskie organy wymiaru sprawiedliwości przekazują je prezesowi sądu (Landgericht lub Amtsgericht), w którego okręgu odbiorca przebywa.